

## A szeretet és a remény könyve

Hubai Gruber Miklós *Hajoljunk közelebb egymáshoz* és *Ünneplőruhában* című novelláskötete után, 2005. karácsonyára közre adta *Altatódal* című, harmadik novella kötetét. A témájukat illetően történetei az előző két könyvben közöltekének a folytatását képezik. Bár Hubai Gruber Miklós természettudományos képzést kapott (képesítése szerint erdőmérnök), történeteiben változatlanul az *ember és emberek közti kapcsolatot* boncolgatja, vagy ha még ezt is szűkíteni szükséges, akkor azt hangsúlyozom, hogy nála – ami a tollát is vezeti – a szeretet a legfőbb motiváció. Lehet egy szereplőnek negatív tulajdonsága, elválhat egymástól férj és feleség, történhet a cselekmény során akár erőszak is, de biztosak lehetünk abban, hogy a szeretet, az emberség, a megbocsátás nem marad ki Hubai Gruber történeteiből.

„Végül is háromszor sírtam végig minden történeted. Mert háromszor olvastam el” – írja a szerzőnek címzett levelében az egykori gimnáziumi osztálytárs, a könyvtárossá és magyartanárrá lett Tekes Rozália, aki Kondor Katalin és Hámori József mellett az olvasóknak is ajánlja az *Altatódalt* a borító negyedik oldalán. Mintha csak a Magyarországon élő szlovák nemzetiség hetilapjának riporterét idézte volna, aki azt kérdezte egy interjú során az írótól, miért akar mindig mindenkit *megríkatni*.

Talán az agykutató Hámori József, a MTA alelnöke adja meg a választ a feltett kérdésre, aki ajánlásában ezt írja: „Hubai Gruber Miklós – most megjelent könyvének 23 novellájában – az egymástól

*eltérő emberi sorsok ábrázolásán keresztül a humánium ma különösen fontos értékeire összpontosít. A történetekben nem filozófiai fejtegetések, hanem egyéni sorsok kiválóan ábrázolt részletein keresztül illusztrálja azt, hogy erkölcs és humánium: elválaszthatatlanok, egyik sincs a másik nélkül.”*

A szerző által oly sokszor emlegetett emberség, szeretet és egymás iránti türelem ma már valóban ritkaságszámba megy. Éppen ezért, ha olyan emberrel találkozunk – akár a könyv lapjain is –, aki jobb, emberibb és szeretetre méltóbb az átlagosnál, hajlamosak vagyunk elérékenyülni, a tetteit megkönnyezni. Könyvajánlásában Kondor Katalin belülről látó, magvas véleményt fogalmazott meg: „Hubai Gruber Miklós nem először bizonyítja be, hogy kitartóan hisz a »kisemberi« történetekben. Amelyek itt születnek közöttünk, ám többnyire észre sem vesszük ezeket a »hétköznapi hősokeket«. Rohanunk. Hubai Gruber Miklós nem rohan. Pedig eredeti szakmája, a rádióriporter mesterség örökös sietségre kényszerítené. De ő makacs ember, nem hagyja magát. Lát, érez, nem csak néz. A szívbe markoló, gyönyörű történetek meg újból és újból rabul ejtenek, megkönnyeztetnek benniünket. S mintha mégsem lenne olyan felszínes, rideg a világ...”

Hubai Gruber Miklós történetei valóban mélységesen érzelemgazdagok, de nem ponyvaízűek, mentesek a giccses sallangoktól. Írásai a mindennapok történéseit beszélik el, még ha szerzőjük válogat is a mindennapok történéseiből. Példát akar rögzíteni, a követendő, a követésre méltót, azt tárja elénk. Teszi pedig ezt annak egy

csöppet sem titkolt szándékával, hogy általa közelebb kerüljön az Olvasó lelkéhez. És ha közben könnyet lát a szemünkben, biztos lehet benne, hogy megérintett, megnyert bennünket a jó ügynek. Mi más ez, ha nem a lehető leg-nemesebb célja egy kortárs szépírónak?

Külön is meg kell említeni az *Altatódal* témaválasztásáról, hogy a 23 történetből hat kötődik valamilyen módon a karácsonyhoz. Egyesek szerint ez lehet véletlen, mások pedig a szerző vallásos nevelésével hozzák összefüggésbe. Az utóbbit látszanak igazolni az előző kötetekben már tapasztalt, az írásokba rejtett, istenfélő életet tükröző mondatok, személyes hitelű vallomások is.

Hubai Gruber könyv(ek)ben rögzített történeteinek gyakorta ismétlődő színhelyei: a tanya, az iskola, az autóbusz meg a többi is, mind-mind az átéltséget jelzik az olvasónak; azt, hogy ezek a történetek valóságok, még ha azokat a saját bevallása szerint akár két-három eseményből gyúrta is össze a szerző.

A *Tanyakútban* elmesélt gyilkosságról hajdanán a televízió is hírt adott; és – csupán a példa kedvéért – Hajnalka történetét is csak megfogalmaznia, de nem kitalálnia kellett az írónak. Alighanem ez igaz a szereplők személyére vonatkozóan is: a *Professzort* – magától a szerzőtől tudjuk – a Magyar Rádió épületének közelében figyelte meg, de valóságos személy az *Egy-egy csokor vörös rózsá* dunántúli tanárnője is. (Hubai Gruber neki kínálta föl először a történet elolvasását.) A *fehér csokoládé* cigányasszonyának története ugyan erősen a fantázia szüleménye, de maga a *narráció*, vagyis az *alkotás elbeszélő része*, *eleme* személyes beszélgetés során alakult ilyenre. Hasonlóképpen élő valóság,

típusalkotó érvényű jelenség Csibi és *Füske*, *A Hinta* Istvánja, amint az *Altatódal* Lenuocskája és a szereplők nagyobb részének személye is.

Mindezért gyakorta előfordul, hogy a megmintázott ember már a könyv megjelenése előtt elolvashatja a róla szóló történetet. Tekes Rozália tanúsítja, hogy van is rá bizonyíték, hogy milyen reflexióval: *„Megrendítően szép ez a könyv. Apró kis történetek, már-már balladisztikusak. Hőseit, az esendőket, a megtévedteket is a szívünkbe zárjuk, mert életük legnehezebb pillanatában a szeretet ad erőt a továbblépésükhöz. Személyes ismerősünk valamennyi: némelyikük, mintha a gyerekkoromból bukkant volna elő. Egy szomszéd, egy távoli rokon vagy régi osztálytárs. Ki a legkedvesebb? Nem lehet választani. És nem lehet el nem olvasni a könyvet, az elejétől a végéig. A történeteken túl különös gyönyörűség ízelgetni azt a sajátos nyelvet, amelyen a szereplők beszélnek. Szavaik egyszerűek, ízesek, tele érzelmekkel. A szép szót, tiszta emberi hitet, őszinte érzést szomjazó olvasónak üdítő lehet ez a kötet, mint a vízért sóvárgónak a tiszta forrás.”*

Bibó István szerint *„Demokrata, aki nem fél.”* Rejtő Jenő szerint pedig *„Csak az nem fél, akinek nincsen fantáziája.”* Nem baj, ha egy kicsit „félni” fog a novellairó Hubai Gruber Miklós, és jobban szabadjára engedi fantáziáját, még bátrabban vállalja tehetsége iránt a felelősséget. Segíteni fog szépírói fejlődésében a szabadabb, színe- sebb, alkotói képzelet, hogy a minden kezdetnél nehezebb folytatásban új, újszerű oldalról tudja majd látni, láttatni, megjeleníteni alakjait és elbeszélni a velük történeteket.

*(Altatódal, Magyar Rádió Rt. Xénia Könyvkiadó, Eger, 2005.)*

„Valóban csak merész s alakító szellem  
kell egy új világot kitárni előttünk.”

(Madách Imre)

## PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Nógrád Megye Önkormányzata, valamint a *Palócföld* irodalmi, művészeti, közéleti folyóirat szerkesztősége a 2006. évre meghirdeti a

### MADÁCH-PÁLYÁZATOT.

A pályázaton olyan, eddig nem publikált, máshol egyidőben be nem nyújtott esszével, tanulmánnyal, riporttal, szociográfiával, interjúval lehet nevezni, amelyek elemzik, bemutatják, föltárják a magyar szellemi és kulturális élet irodalmi értékeit, történeti jelenségeit és jelenkori eredményeit, illetőleg amelyek Madách Imre korára, életére, életművére, annak utóéletére vonatkozó új gondolatanyagot, adalékot tartalmaznak.

Maximális terjedelem: 15 flekk (1 flekk 1350 karakter)

A pályamunkákat 3 példányban 2006. november 15-ig lehet benyújtani a *Palócföld* Szerkesztőségének címére (3100 Salgótarján, Kassai sor 2.).

A pályázatot a *Palócföld* folyóirat szerkesztősége által felkért zsűri bírálja.

#### A pályázat díjai:

I.	150 000 Ft
II.	120 000 Ft
III.	100 000 Ft

Eredményhirdetésre 2007 januárjában, a Madách-ünnepség keretében kerül sor.

A díjazott művek közlésének jogát a *Palócföld* folyóirat fenntartja.

Nógrád Megye Önkormányzata

Palócföld Szerkesztősége

„Egy nemzet intelligenciája csak akkora nagy,  
amikorának irodalma mutatja.”

(Mikszáth Kálmán)

## PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Nógrád Megye Önkormányzata, valamint a *Palócföld* irodalmi, művészeti, közéleti folyóirat szerkesztősége a 2006. évre meghirdeti a

### MIKSZÁTH-PÁLYÁZATOT.

A pályázaton eddig nem publikált, máshol egyidőben be nem nyújtott szépirodalmi művekkel lehet nevezni.

Maximális terjedelem: 15 flekk (1 flekk 1350 karakter)

A pályamunkákat 3 példányban 2006. november 15-ig lehet benyújtani a *Palócföld* Szerkesztőségének címére (3100 Salgótarján, Kassai sor 2.).

A pályázatot a *Palócföld* folyóirat szerkesztősége által felkért zsűri bírálja.

#### A pályázat díjai:

I.	150 000 Ft
II.	120 000 Ft
III.	100 000 Ft

Eredményhirdetésre 2007 januárjában, a Madách-ünnepség keretében kerül sor.

A díjazott művek közlésének jogát a *Palócföld* folyóirat fenntartja.

Nógrád Megye Önkormányzata

Palócföld Szerkesztősége